

ZİRAAT ODALARI VE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ KANUNU¹

Kanun Numarası : 6964
Kabul Tarihi : 15/5/1957
Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 23/5/1957 Sayı: 9614
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 3 Cilt: 38 Sayfa: 1226

Odaların kuruluş amacı ve kapsamı²

Madde 1- (Değişik: 3/6/2004-5184/1 md.)

Ziraat odaları, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca meslek hizmetleri görmek, çiftçilerin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, çiftçilik mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplin ve ahlâkını kollayıp gözetmek, çiftçilikle iştigal edenlerin meslekî hak ve menfaatlerini korumak amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

Tanımlar

Madde 1/A- (Ek: 3/6/2004-5184/2 md.)

Bu Kanunda geçen;

Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

Oda: Ziraat Odasını,

Birlik: Ziraat Odaları Birliğini,

Çiftçilik: Bu Kanunun uygulanması bakımından ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yoluyla yahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle bitki, orman, hayvan ve su ürünleri elde edilmesini, bu ürünlerin yetiştiricileri tarafından işlenip değerlendirilmesini, muhafaza ve pazarlanmasını,

Çiftçi: Çiftçilik faaliyetlerini mal sahibi, kiracı, yarıcı veya ortakçı olarak devamlı veya en az bir ekim veya yetiştirme devresi yapanları,

Seçim çevresi: Oda genel kurulu için yapılacak seçimlerde her köy; kasaba ve şehirlerde ise mahalle muhtarlığı birer seçim çevresini,

¹ Bu Kanunda geçen, "Umumi Heyet" ibaresi "Genel Kurul" olarak, "İdare Heyeti" ibaresi "Yönetim Kurulu" olarak, "Baş Kâtip" ibaresi "Genel Sekreter" olarak, "Aza" ibaresi "Üye" olarak, "Reis" ibaresi "Başkan" olarak, "Vilayet Kongresi" ibaresi "İl Kongresi" olarak, "Nizamname" ibaresi "Tüzük" olarak, "Uzuv" ibaresi "Organ" olarak, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 40 ncı maddesiyle eklenen Ek Madde 3 ile değiştirilmiştir.

² 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu madde başlığı "Odaların mahiyet ve gayesi:" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

İfade eder.

Odaların kuruluş ve çalışma alanları ile tasfiyesi³⁴

Madde 2- (Değişik: 3/6/2004-5184/3 md.)

Odalar, merkez ilçeler dahil en az ondört seçim çevresi olan ilçelerde, kurucu listelerinin Birlik Yönetim Kurulunca onayı ve genel kurulunun bu Kanun ile yönetmelikte gösterilen usullere göre dört ay içinde yapılması ve ilgili ilçe seçim kurulunun sonuçları ilân etmesi ile kurulmuş ve tüzel kişilik kazanmış olurlar. Bu sürenin aşılması halinde, Birliğin izni alınmadan kuruluş genel kurul toplantısı yapılamaz.

Kuruluş genel kurulunu oluşturan delegeler, kuruluşu takip eden ilk delege seçimlerine kadar, oda organları ise kuruluşu takip eden ilk oda genel kurul toplantısına kadar görev yaparlar.

Odaların kuruluş ve çalışma alanları ilçe sınırlarıdır.

Odası bulunmayan ilçeler, Birlik Yönetim Kurulunun gerekçeli kararı ile en yakın ilçe ziraat odasının çalışma alanı içine alınabilir.

Birliğin yapacağı denetimler sonucunda; faaliyetinin bulunmadığı veya bölgesindeki tarım potansiyelinin yetersizliği ya da çiftçi sayısının azlığı nedeniyle, bu Kanunda gösterilen hizmetleri yeterince yerine getiremediği tespit edilen oda, Birlik Yönetim Kurulunun gerekçeli kararının odaya yahut mahallî mülkî amirliğe tebliğ tarihi itibarıyla kapatılır. Bu şekilde kapatılan odalar, il kongrelerine temsilci gönderemezler.

Kapatılan odalarda yürütülecek tasfiye işlemleri ile tasfiyeye ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.

Odalar kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

Odaların görev ve yetkileri

Madde 3 – (Değişik: 3/6/2004-5184/4 md.)

Odaların başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

a) Tarım ve çiftçilikle ilgili haber ve bilgileri toplamak, gerekli inceleme, endeks ve istatistikî çalışmaları yapmak ve yayımlamak, gerektiğinde ilgililerce istenilen bilgi ve kayıtları vermek.

b) Kamu ve özel kurum, kuruluşlara faaliyet konuları ile ilgili önerilerde bulunmak, işbirliği yapmak; ticaret ve sanayi odalarına, borsa, hâl ve mezbahalara, umumî sergilere, biçerdöver kontrolleri için oluşturulacak komisyonlara ve gerekli gördüğü diğer yerlere temsilci göndermek.

³ 2 nci madde başlığı “Kuruluş ve çalışma sahaları.”, 3 üncü madde başlığı “Odaların vazifeleri.” iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁴ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 40 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci ve altıncı fıkralarında yer alan “tüzükte” ibareleri “yönetmelikte” şeklinde değiştirilmiştir.

c) Tarımın gelişmesi için gerekli gördüğü mevzuat değişikliklerinin yapılabilmesi veya yeni mevzuat oluşturulması hususunda Birliğe önerilerde bulunmak.

d) Tarım ve kırsal kesimin kalkınması için her türlü eğitim, yayım ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, katkı ve önerilerde bulunmak.

e) Çiftçi kayıtlarını tutmak, çiftçilikle ilgili bilgi ve belgeleri düzenlemek, her türlü tarımsal desteklere ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri çiftçilere ve ilgili kuruluşlara vermek.

f) Çiftçilerin tarımsal girdilerini teminen her türlü faaliyette bulunmak.

g) Yurt içi veya yurt dışı fuar, sergi düzenlemek ve katılmak, müsabakalar düzenlemek.

h) Meslek ihtilaflarında hakem olmak, mahkemelere bilirkişi göndermek.

i) Yurt içi ve Birliğin izniyle yurt dışındaki diğer meslek odaları ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

i) **(Değişik: 17/9/2004-5234/28 md.)** Bütçe imkanlarına bağlı olarak, ziraat ile ilgili laboratuvarlar, müzeler, kulüpler, kitaplıklar, seyyar sinemalar, bitki hastalıklarıyla mücadele, ilaçlama yerleri kurmak ve ziraî ilaç, veteriner ilaçları, gübre, tohum gibi girdi satış yerleri, her türlü ziraat ve ziraî sanayî tesisleri, fidanlık ve ağaçlıklar, damızlık ve örnek ahır ve ağılları, aşım durakları, ziraat işletmeleri, çiftçi danışmanlığı merkezleri açmak ve işletmek, hayvan hastalıkları teşhis ve tedavi hizmetlerinde bulunmak, sulama, kurutma, ağaçlandırma, toprak koruma ve verimliliği muhafaza konularında çalışmak, uygulama, tesis inşası ve benzeri faaliyetlerde bulunmak, çiftçilerin üretim ve meslekleriyle ilgili her türlü ihtiyaçlarını karşılamak, bu hizmetleri yerine getirmek için gerekli teknik personel ve sağlık personeli istihdam etmek.

j) Kuruluş amacına uygun olarak kooperatif ve şirket kurmak, iştirak etmek ve sigorta acenteliği yapmak.

k) Odalara kayıtlı muhtaç çiftçi çocuklarının, yurt içinde eğitimleri veya ihtisas ya da stajları için Birliğin onayı ile burs vermek.

Odaların üyeleri:

Madde 4 – (Değişik: 3/6/2004-5184/5 md.)

Odaların aslî ve fahrî olmak üzere iki tür üyesi vardır.

I - Aslî üyeler :

Çiftçilikle iştigal eden gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliğe sahip olmasa da Devlete, katma ve özel bütçeli dairelere ve bu dairelere bağlı döner sermayeli kuruluşlara, belediyelere ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait işletme ve kuruluşlardır.

II - Fahrî üyeler :

Çiftçilikle iştigal etmedikleri halde odaların faaliyetine yakın ilgi gösteren, maddî ve manevî yardımlarda bulunan kişi ve kuruluşlardır.

Fahri üyeler oda meclisleri tarafından seçilir.

Üye kaydı:

Madde 5 – (Değişik: 3/6/2004-5184/6 md.)⁵

4 üncü maddede yazılı aslî üyelerden gerçek kişiler hakkında, yönetmelikte istenen bilgiler köy veya mahalle ihtiyar heyetlerince, cetvel halinde düzenlenip onaylandıktan sonra muhtarlıklar tarafından il merkezlerinde valilere, ilçelerde kaymakamlara verilir. Bu cetveller odalar tarafından onaylanır ve bir ay süre ile ilân tahtasına ve köylerde muhtarlıklar tarafından herkesin görebileceği bir yere asılır. Muhtarlar, üyelik durumlarında meydana gelecek değişiklikleri yılda bir defa, yönetmelikte gösterilecek bir zamanda odalara bildirmekle yükümlüdür.

Diğer aslî üyeler, çiftçiliğe başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde şekli yönetmelikte gösterilen üyelik beyannamelerini, il merkezlerinde valilere ilçelerde kaymakamlara vermeye mecburdurlar.

Üyelik kaydına ilişkin itirazlar, yönetmelikte yazılı usule göre oda yönetim kurulunca karara bağlanır. Yönetim kurulu kararına karşı itirazlar, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde oda meclisine yapılır.

Oda organları:

Madde 6 – Ziraat odalarının uzuvları şunlardır:

- a) Oda Genel Kurulu;
- b) Oda Meclisi;
- c) Oda Yönetim Kurulu.

(Değişik: 14/2/1984 - 2979/4 md.) Bu organlara seçileceklerde aranacak nitelikler yönetmelikte gösterilir.⁶

Oda genel kurulu ve görevleri⁷

Madde 7- (Değişik: 3/6/2004-5184/7 md.)

Oda genel kurulu seçim çevresinden gelen delegelerden oluşur.

Delegeler, odaya kayıtlı üyeler arasından dört yılda bir aralık ayı içinde ve gizli oyla seçilir.

Sandık kurullarında görev alanlar delege seçiminde aday olamazlar.

Seçilecek delege sayısı, asıl üye sayısı beşyüze kadar (beşyüz dahil) olan seçim çevrelerinde bir asıl bir yedek; beşyüzden yukarı olanlarda ise her beşyüz asıl üye için bir asıl bir yedektir.

Seçilecek delegelerde aranan özellikler ve seçim usulleri yönetmelikte gösterilir.⁸

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "tüzükte" ibareleri "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ Bu madde başlığı "Ziraat Odası Umumi Heyeti ve görevleri." iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Oda genel kurulu, dört yılda bir defa şubat ayı içinde, delege tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Çoğunluk sağlanamadığı takdirde genel kurul ertesi gün tekrar toplanır. Bu toplantıda çoğunluk aranmaz. Kararlar katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Oda genel kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Oda meclisi üyelerini seçmek.
- b) Çalışma raporlarını incelemek.
- c) Oda meclisi ve oda yönetim kurulunun ibra edilip edilmemesine karar vermek.
- d) Kesin hesapları kabul veya reddetmek.
- e) Oda meclisi ve oda yönetim kurulunun teklif edeceği bütçe ve çalışma programını görüşerek karara bağlamak.
- f) Oda meclisi ve oda yönetim kurulunun getirdiği teklifleri karara bağlamak.
- g) Bu Kanuna uygun gerekli karar ve tedbirleri almak.

Genel kurul, oda meclisinin veya Birlik Yönetim Kurulunun kararı yahut genel kurul üyelerinden üçte birinin yazılı talebiyle olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Genel Kurulları toplantıya çağrı ve organ seçimlerinin yapılması:

Madde 8 – (Değişik: 14/2/1984 - 2979/6 md.)

Genel Kurulların toplantıya çağrılmasında ve organ seçimlerinin yapılmasında aşağıdaki esaslar uygulanır.

a) Genel Kurulları toplantıya çağrı:

Ziraat Odası Genel Kurulu, İl Kongresi ve Ziraat Odaları Birliği Genel Kurul toplantılarına iştirak edecek delege ve temsilcilere, yetkili heyetlerce, toplantıdan en geç onbeş gün önce çağrı yapılır.

İadeli taahhütlü olarak yapılacak bu çağrı mektubunda, toplantının yeri, tarihi, saati ile gündemi belirtilir.

b) Organ seçimlerinin yapılması:

Ziraat Odaları ile Ziraat Odaları Birliğinin organ seçimleri, yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır.

Seçim yapılacak Ziraat Odası, İl Kongresi ve Ziraat Odaları Birliği Genel Kurul toplantılarından en az onbeş gün önce, seçime katılacak delege ve temsilcileri belirleyen listeler, üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hakime tevdi edilir. Birden fazla ilçe seçim kurulu başkanı bulunan yerlerde görevli hakim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da yazıda belirtilir. Ziraat Odası Genel Kurulu ile İl Kongresi gündemlerinde yer alan konular görüşülerek seçimler aynı gün içinde sonuçlandırılır. Ziraat Odası Genel Kurulunca seçimle belirlenen Oda Meclisi üyeleri, aynı gün gizli oy ve yargı gözetimi altında Oda Yönetim Kurulu üyelerini seçerler. Ziraat Odaları Birliği Genel Kurul

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan "tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

toplantısının tarihi, gündeminde yer alan diğer konular gözönünde bulundurularak, görüşmelerin bir cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin müteakip pazar günü 9.00 ile 17.00 saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Hakim gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak delege veya temsilcileri belirleyen liste ile yukarıdaki fıkra da belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar toplantı tarihinden yedi gün önce adalet daireleri ile Oda veya Birlikte ilan yerine asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, hakim tarafından onaylanarak ilgili Ziraat Odası veya Ziraat Odaları Birliğine gönderilir.

Hakim, kamu görevlileri veya aday olmayan delegeler veya temsilciler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda, kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Binden fazla delege veya temsilcisi bulunan Odalar ve Birlik için, sandıklarda oy kullanacakların sayısı, her sandık için bin kişiden fazla olmamak üzere görevli hakim tarafından tespit edilir. Sandıklar numaralandırılır ve her sandık için ayrı bir kurul oluşturulur. Hakim tarafından belirlenen sayının dörtte birine kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Bir sandığın ihtiyaca yetmeyeceği durumlarda, aynı numara altında iki sandık kullanılabilir. Bu takdirde her iki sandığa aynı sandık kurulu nezaret eder.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hakim tarafından belirlenir.

Listede adı yazılı bulunmayanlar oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin Ziraat Odası, Ziraat Odaları Birliği veya bir resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, değişik şekilde düzenlenen oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim Kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek zarflara konulması suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersizdir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim Sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından, imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar, hakim tarafından birleştirilir. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hakim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili Ziraat Odası ile Ziraat Odaları Birliğine bildirir.

Hakim seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceğı pazar gününü tespit ederek ilgili Oda veya Ziraat Odaları Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütölür.

İlçe Seçim kurulu başkanı hakime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine,"Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun" da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Ziraat Odaları Birliğı ile ilgili Ziraat Odalarının bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütölmesi amacıyla hakimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Oda Meclisi:

Madde 9 – (Değışik: 3/6/2004-5184/8 md.)

Oda meclisi, genel kurul tarafından dört yıl için seçilen, genel kurul üye tamsayısının yarısı kadar üyeden oluşur.

Oda meclisi asıl üye sayısı ondörtten az, yirmibirden çok olamaz. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda meclisi iki yılda bir, seçilmiş üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Oda meclisi başkanı ve başkan vekili, oda yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Oda meclisinin görevleri⁹

Madde 10- (Değışik: 3/6/2004-5184/9 md.)

Oda meclisinin başlıca görevleri şunlardır:

- a) Bu Kanunun amacını gerçekleştirmek için gerekli kararları ve tedbirleri almak.
- b) Kendi üyeleri arasından oda yönetim kurulunu seçmek ve gerektiğinde değıştirmek.
- c) Oda içinde veya çiftçiler arasında doğabilecek ihtilafları çözmeye çalışmak.
- d) Oda üyeleri hakkında bu Kanunda yazılı cezaları karara bağlamak.

⁹ Bu madde başlığı "Oda Meclisinin vazifeleri:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle metne işlendiğı şekilde değıştirilmiştir.

e) Yönetim kurulunun tespit ettiği giriş ücreti ve yıllık aidat miktarlarına karşı oda üyelerinin yapacağı itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak.

f) Yurt içi ve yurt dışında tarımsal ve ekonomik kuruluşlara üye olmak, üye kabul etmek ve benzeri hususları karara bağlamak ile bunlardan uluslararası kuruluşlara ait olanları Birliğin onayına sunmak.

g) Muhtaç çiftçilere odaca yapılacak ekonomik, sosyal ve teknik yardımları karara bağlamak.

h) Eğitim ve yayım programlarını hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamaları ile ilgili kararlar almak.

i) Oda kadro ve bütçesi ile çalıştırılacak personelin ücretlerini tespit etmek, yönetim kurulunun teklifi üzerine bütçe üzerinde gerekli görüşmeleri yapmak, kesin hesapları karara bağlamak, hakem ve bilirkişi listelerini onaylamak.

i) Yönetim kurulunun teklifi üzerine gerekli gördüğü konularda komiteler kurmak.

Oda yönetim kurulu¹⁰

Madde 11- (Değişik: 3/6/2004-5184/10 md.)

Oda yönetim kurulu, oda meclisinin dört yıl için kendi üyeleri arasından seçtiği en az beş en çok yedi üyeden oluşur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda yönetim kurulu, iki yılda bir seçilmiş üyeleri arasından bir başkan, bir başkan vekili ve bir muhasip üye seçer.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/9/2004-5234/28 md.; İptal fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 23/7/2014 tarihli ve E.: 2013/150, K.: 2014/132 sayılı Kararı ile.)

Oda yönetim kurulunun görevleri¹⁰

Madde 12- (Değişik: 3/6/2004-5184/11 md.)

Oda yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

a) Mevzuat çerçevesinde odanın işlerini yürütmek ve kanunî görevlerini gerçekleştirmek.

b) Oda muhasebe kayıtlarını bilanço esasına göre tutmak ve bütçe, kesin hesap ve aktarma tekliflerini, aylık mizan ve bunlara ait raporları oda meclisine sunmak.

c) Oda genel sekreterinin dışında odada çalıştırılacak personeli atamak ve gerektiğinde görevlerine son vermek.

d) Oda meclisine ceza ve ödül tekliflerinde bulunmak, kendi yetkisi dahilindeki cezaları vermek, meclisçe verilecek karar ve cezaları uygulamak.

e) Hakem ve bilirkişi listelerini hazırlayarak meclisin onayına sunmak.

f) Çiftçiliğe ve oda üyelerine ait belgeleri tasdik etmek.

g) Çiftçi kayıtlarını ve üye defterlerini tutmak.

¹⁰ 11 inci madde başlığı "İdare Heyeti:", 12 nci madde başlığı "İdare Heyetinin vazifeleri:", 13 üncü madde başlığı "Odayı temsil:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 10, 11 ve 12 nci maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

- h) Bütçe dahilinde harcamalar yapmak.
- i) Tarımsal endeks ve istatistikleri tanzim etmek.
- i) Odanın taşınır ve taşınmaz mallarını yönetmek ve korumak.
- j) Tarım ürünlerinin piyasa fiyatlarını takip ederek çiftçileri bilgilendirmek.
- k) Meslekî toplantılara gönderilecek temsilcileri belirlemek.

Odayı temsil ve ilzam¹⁰

Madde 13- (Değişik: 3/6/2004-5184/12 md.)

Odayı yönetim kurulu başkanı temsil eder.

Odanın kanunî temsilcisi yönetim kurulu başkanıdır. Bununla beraber oda yönetim kurulu başkanı veya başkan vekili ile diğer bir üyenin müşterek imzaları odayı ilzam eder.

Oda meclisinin kararı ile yönetim kurulunun yetkilerinden bir kısmı, yönetim kurulu üyelerinden bir veya birkaçına yahut oda genel sekreterine devredilebilir.

Oda bütçelerinden harcama başkan veya başkan vekili ile oda genel sekreterinin, genel sekreterin bulunmadığı hallerde muhasip üyenin müşterek imzası ile yapılır. Yönetim kurulu kararı ile üst sınırı belirlenecek harcama, oda genel sekreteri tarafından yapılabilir.

Toplantılar:

Madde 14 – (Değişik: 3/6/2004-5184/13 md.)

Oda meclisi en az iki ayda bir, yönetim kurulu en az ayda bir defa toplanır. Başkanların veya toplam üye sayısının üçte ikisinin çağrısı üzerine her zaman toplantı yapılabilir. Yapılacak olağan toplantıların yer ve zamanı yetkili organlarca karara bağlanır ve toplantıda alınan kararlar, karar defterine kaydedilir.

Kararlar oy çokluğu ile alınır, eşitlik olması halinde başkanın oy kullandığı tarafın kararı geçerli sayılır.

Oda genel sekreteri¹¹

Madde 15- (Değişik: 3/6/2004-5184/14 md.)

Oda genel sekreteri, en az fakülte veya yüksek okul mezunları arasından yönetim kurulunca seçilerek oda meclisince atanır. Zorunlu hallerde lise mezunları vekil olarak atanabilir.

Bu istihdamla ilgili usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.¹²

Temsilcilikler¹¹

Madde 16- (Değişik: 3/6/2004-5184/15 md.)

¹¹ 15 inci madde başlığı “Oda Başkanlığı:”, 16 ncı madde başlığı “Muhabirlikler: “, 17 nci madde başlığı “Vilayet kongresi:”, 18 inci madde başlığı “Uzuvların görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi:” iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 14, 15, 16 ve 17 nci maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan “tüzükte” ibaresi “yönetmelikte” şeklinde değiştirilmiştir.

Odası bulunmayan ilçelerde temsilcilikler açılabilir. Temsilciliklerin çalışma usul ve esasları Birlik tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.

İl kongresi¹¹

Madde 17- (Değişik: 3/6/2004-5184/16 md.)

İl kongresi, dört yılda bir mart ayı içinde il merkezinde yapılır. İl kongresine, il sınırı içindeki oda meclislerinden beşer, yönetim kurullarından da ikişer temsilci katılır.

Toplantıyı il merkez odası düzenler. İl merkez odası bulunmayan yerlerde, bu organizasyonu Birliğin görevlendireceği o ildeki odalarından biri yapar.

İl kongresi üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımı ile toplanır.

Toplantı günü çoğunluk sağlanamazsa ertesi gün, nisaba bakılmaksızın toplantı yapılır.

Kongrede, ilin tarımsal sorunları tartışılır ve üyeleri arasından, Birlik Genel Kuruluna dört yıl için katılacak, asıl ve yedek il temsilcileri seçilir.

Kongre için gerekli harcamalar Birlikçe karşılanır.

Organların görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi¹¹

Madde 18- (Değişik: 3/6/2004-5184/17 md.)

Amaçları dışında faaliyet gösteren odaların ve Birliğin sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Bakanlığın veya bulundukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince basit usule göre yargılama yapılarak karar verilir.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin sürelerini tamamlar.

Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, odalar ile Birlik, vali tarafından faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim kararını kırksekiz saat içinde açıklar, aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri genel kurul ve il kongresi hakkında uygulanmaz.

Oda yönetim kurullarının, çalışmalarını meslekî ahlâk ve ülkenin genel menfaatlerine uygun yürütmemesi, mevzuata uymaması, görevlerini kötüye kullanması hallerinde, oda meclisleri tarafından görevlerine son verilip yerlerine bu Kanunun 8 inci maddesinde belirlenen usullere göre, mevcut meclis üyeleri arasından bir ay içinde yenileri seçilir. Yeni yönetim kurulları, görevlerine son verilenlerin sürelerini tamamlar.

Oda meclisleri ise üye tamsayısının yarısından fazlasının yazılı talebi ve yine üye tam sayısının üçte ikisinin bu talep üzerine vereceği kararla, kendi kendini görevden uzaklaştırabilir.

Oda yönetim kurulunun görevlerine oda meclisleri tarafından son verilmesini gerektiren fiillerde bulunan, ayrıca oda genel kurulu veya Birlik kararlarına uymayan oda meclislerinin görevlerine de, oda genel kurulu veya Birlik Yönetim Kurulu kararıyla son verilir. Bu hallerde Birlik Yönetim Kurulu tarafından, bu Kanunun 8 inci maddesinde belirlenen usullere göre mevcut delegeler arasından, yeni oda meclisinin seçimi sağlanır. Bu şekilde seçilen üyeler eskilerin süresini tamamlar. Yeni oda meclisi seçilinceye kadar bu Kanunda ve yönetmelikte gösterilen görevlerin ne şekilde yapılacağı Birlik Yönetim Kurulunca karara bağlanır.¹³

Oda gelirleri:

Madde 19 – (Değişik: 3/6/2004-5184/18 md.)

Odaların gelirleri şunlardır:

- a) Giriş ücreti.
 - b) Yıllık aidat.
 - c) Yayın gelirleri.
 - d) Bağışlar ve diğer gelirler.
 - e) **(Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)**
 - f) Tesis ve iştiraklerden elde edilecek kârlar.
 - g) Sergi ve fuar gelirleri.
 - h) **(Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)**
 - i) Birlikten yapılacak yardım.
 - j) Usul ve esasları Birlik tarafından belirlenmek şartıyla, çiftçi belgesi hariç olmak üzere diğer belgelerin tasdiki ve hizmet karşılığı olarak alınacak ücretler.
- (Mülga ikinci fıkra: 17/9/2004-5234/33 md.)**

Yükümlülükler, giriş ücreti ve yıllık aidat¹⁴

Madde 20- (Değişik: 3/6/2004-5184/19 md.)

Odaların aslî üyeleri, her yılın ilk beş ayı içinde arazi büyüklüğü, diğer tarımsal varlığı ve üretim durumları ile ilgili bilgileri, Birlik Yönetim Kurulunun belirleyeceği usul ve esaslara göre, kayıtlı oldukları odalara vermek zorundadırlar.

Odalar bu bilgileri dikkate alarak üyelerinden giriş ücreti ve yıllık aidat alırlar.

Giriş ücretleri ve yıllık aidat tutarları, her yıl ocak ayında onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık brüt asgari ücretin yüzde biri ile aylık brüt asgari ücretin beş katı arasında kalmak üzere Birlik Yönetim Kurulunca altı kademe olarak belirlenir.¹⁵

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan "tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁴ Bu madde başlığı "Giriş ücretleri ve yıllık aidat:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹⁵ 27/12/2018 tarihli ve 7159 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkra da yer alan "yüzde ikisi" ibaresi "yüzde biri" şeklinde değiştirilmiştir.

Kademeler dahilinde oda yönetim kurullarınca belirlenecek giriş ücreti ve yıllık aidat miktarlarına onbeş gün içinde oda meclisi nezdinde itiraz edilebilir.

Giriş ücretleri ve yıllık aidatın tahsiline ilişkin usul ve esaslar Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Tahakkuk yılını takip eden yılın başından itibaren beş yıl içinde tahsil edilemeyen giriş ücretleri ve yıllık aidatlar zamanaşımına uğrar.

Giriş ücretinin alındığı yıl ayrıca yıllık aidat alınmaz.

Birlik hissesi:

Madde 21 – Odalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin yüzde onunu ertesi yılın başında Birlik adına o yerdeki Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası şubesine yatırmaya mecburdurlar.

Malî yetkiler¹⁶

Madde 22- (Değişik: 3/6/2004-5184/20 md.)

Odalar, meclisleri kararıyla ve amaçlarına uygun olmak kaydıyla menkul ve gayrimenkul edinmeye, satmaya, kiralamaya, rehin etmeye, kredi almaya ve vermeye, teknik ve sosyal yardımlarda bulunmaya, Birlik Yönetim Kurulunca usul ve esasları yönetmelikle belirlenmiş ödüller dağıtmaya yetkilidir.

BÖLÜM II

Türkiye Ziraat Odaları Birliği

Ziraat Odaları Birliğinin mahiyeti:

Madde 23- (Değişik: 3/6/2004-5184/21 md.)

Bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz meslek üst kuruluşu olarak Türkiye Ziraat Odaları Birliği kurulur.

Birliğin merkezi Ankara'dadır.

Birlik, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamaz.

Birliğin görevleri¹⁶

Madde 24- (Değişik: 3/6/2004-5184/22 md.)

Birliğin başlıca görevleri şunlardır:

a) Odalara bu Kanun ile verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli önlemleri almak, faaliyetlerine yardımcı olmak.

¹⁶ 22 nci madde başlığı "Malî salâhiyetler:", 24 üncü madde başlığı "Birliğin vazifeleri:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 20 ve 22 nci maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

b) Tarımsal politikaların genel menfaatlere uygun olarak yürütülmesi amacıyla gerekli çalışmalarda bulunmak, tarımla ilgili görüşlerini Hükümete ve kamuoyuna duyurmak, çiftçilerin meslekî hak ve menfaatlerini korumak.

c) Odalar arasında çıkacak ihtilafların çözümlenmesi ve odalar arasında işbirliği ve ahengi sağlamak, bu amaçla gerekli kararları almak ve uygulamak.

d) Odalarda idarî, malî iş ve işlemlerin düzen içerisinde ve tek tip olarak yürütülmesi amacıyla yönetmelikler hazırlamak, kararlar almak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

e) Uluslararası sergi, fuar, toplantı, seminer, panel, kongre gibi etkinliklere katılmak.

f) Uluslararası benzer kuruluşlara üye olmak, bu kuruluşlar ve diğer ülkelerin tarımla ilgili kuruluşları ile ortak çalışmalar yapmak.

g) Üyesi olunan uluslararası kuruluşların yönetiminde yer alacak olanları belirlemek, bu kuruluşların temsilciliğini yapmak.

h) Odaları ve odaların yarıdan fazla hissesine sahip bulundukları şirketleri denetlemek.

i) Türkiye'de yerel ve/veya genel tarım kongreleri düzenlemek.

i) Çiftçileri, çiftçi danışmanlarını, oda personelini ve yöneticilerini eğitmek amacıyla eğitim merkezleri oluşturmak; odalar ve çiftçilerle ilgili her türlü eğitim araçlarını hazırlayıp sunmak,

j) Tarımsal eğitime yönelik gazete, radyo ve televizyon gibi basın-yayın araçları kurmak veya kiralamak.

k) Kuruluş amacı ve vazifeleri ile ilgili şirket ve vakıf kurmak, kurulu şirketlere ortak olmak.

l) Bu Kanunda gösterilen çalışma konularının gerektirdiği hususlarda faaliyet göstermek.

Ziraat Odaları Birliğinin organları:

Madde 25 – Ziraat Odaları Birliğinin organları şunlardır:

a) Genel Kurul,

b) Yönetim Kurulu.

Birlik Genel Kurulu¹⁷

Madde 26- (Değişik: 3/6/2004-5184/23 md.)

Birlik Genel Kurulu, 17 nci madde gereğince yapılan il kongrelerinde, dört yıl için seçilen temsilcilerden oluşur.

Genel Kurula, yediye kadar (yedi dahil) odası olan illerden üç, ondörde kadar (ondört dahil) odası olan illerden dört, onbeş ve daha fazla odası olan illerden beş temsilci gönderilir.

Birlik Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, Genel Kurulda üye ve oy sahibidirler.

¹⁷ 26 ncı madde başlığı “Ziraat Odaları Birliği Umumi Heyeti:”, 27 nci madde başlığı “Birlik Umumi Heyetinin vazifeleri:” iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 23 ve 24 üncü maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Genel Kurul dört yılda bir mayıs ayı içinde toplanır. Birlik Yönetim Kurulunun kararı ile Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Toplantı Birlik Yönetim Kurulu Başkanı tarafından açılır ve başkanlık divanı için bir başkan, bir başkan vekili ve dört kâtip üye seçilir.

Birlik Genel Kurulunun görevleri¹⁷

Madde 27- (Değişik: 3/6/2004-5184/24 md.)

Birlik Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Birlik Yönetim Kurulunun çalışma dönemine ait raporu, gelir-gider cetveli ve bilançoları ile kadro cetvelini tetkik etmek ve karara bağlamak.
- b) Birlik Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek.
- c) Yönetim kurulunca hazırlanan odaların çalışma raporu ile Türkiye'nin ziraî ve iktisadî durum raporunu tetkik etmek ve yayımlanmasını karara bağlamak.
- d) Birlik idarî, malî ve personel yönetmeliğini onaylamak, gelecek döneme ait yıllık tahmini bütçeleri karara bağlamak.
- e) Birlik Yönetim Kurulu üyelerinin huzur hakları ile Genel Kurul delegelerinin yolluk ve gündeliklerini tespit etmek.
- f) Amaçlarına uygun olmak kaydıyla menkul ve gayrimenkul edinmeye, satmaya, kiralamaya, rehin etmeye, kredi almaya ve vermeye, teknik ve sosyal yardımlarda bulunmaya, usul ve esasları yönetmelikle belirlenmiş ödüller dağıtmaya Birlik Yönetim Kuruluna yetki vermek.
- g) Birlik Yönetim Kuruluna, yabancı ülkelerde ve Türkiye'de Türk-yabancı tarımsal kuruluşlar kurulmasına, büro açılmasına, ortak çalışmalar yapılmasına veya yardımda bulunulmasına yetki vermek.
- h) Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak.

Birlik Yönetim Kurulu¹⁸

Madde 28- (Değişik: 3/6/2004-5184/25 md.)

Birlik Yönetim Kurulu; Birlik Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından dört yıl için seçtiği on üye ile Birlik Genel Sekreterinden oluşur. Yönetim Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Eşitlik halinde Başkanın oy kullandığı tarafın kararı geçerli sayılır.

Birlik Yönetim Kurulu, Genel Kurulu müteakip kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan, bir başkan vekili ve bir muhasip üye seçer.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/9/2004-5234/28 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 4/12/2014 tarihli ve E:2014/181, K:2014/179 sayılı Kararı ile.)

Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda Birlik Genel Başkanıdır.

¹⁸ 28 inci madde başlığı "Birlik İdare Heyeti:", 29 uncu madde başlığı "Birlik İdare Heyetinin vazifeleri:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 25 ve 26 ncı maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Yönetim Kurulu, üyelerinin dörtte üçünün talebi üzerine yeniden görev bölümü yapabilir.

Yönetim Kurulu Başkanı veya Başkan vekili ile Genel Sekreter veya Muhasip Üyenin müşterek imzaları Birliği ilzam eder.

Birlik Yönetim Kurulunun görevleri¹⁸

Madde 29- (Değişik: 3/6/2004-5184/26 md.)

Birlik Yönetim Kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

a) Çalışma dönemine ait raporu, gelir-gider cetvelini, yıllık bilançoları, odaların çalışma raporunu, Türkiye'nin ziraî ve iktisadî durumu ve ziraat ve çiftçi sorunları ile çözüm yolları hakkındaki raporu, gelecek döneme ait yıllık tahmini bütçeleri ve kadro cetvelini hazırlayarak Genel Kurulun tetkikine ve kararına sunmak.

b) Bu Kanun ile verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli önlemleri almak, odaların faaliyetlerine yardımcı olmak.

c) Ülkede tarım politikalarının genel menfaatlere uygun olarak yürütülmesi amacıyla gerekli çalışmalarda bulunmak, bu hususlardaki görüşlerini Hükümete ve kamuoyuna duyurmak, çiftçilerin hak ve menfaatlerini korumak.

d) Odalar arasında çıkacak ihtilafların çözümü ve odalar arasında işbirliği ve ahengi sağlamak, bu amaçla gerekli kararları almak ve uygulamak.

e) Odalarda idarî ve malî iş ve işlemlerin düzen içerisinde ve tek tip olarak yürütülmesi amacıyla yönetmelikler hazırlamak, kararlar almak ve Genel Kurul onayını müteakip uygulamak.

f) Yurt içinde ve yurt dışında yapılan her türlü sergi, fuar, toplantı, seminer, panel, kongre gibi etkinliklere katılmak ve düzenlemek.

g) Konusundaki uluslararası meslekî kuruluşlara üye olmak ve temsilciliğini yapmak.

h) Birliğin, yönetiminde temsil edileceği kuruluş, kurul ve benzeri yerlerde görevlendirilecek temsilcilerini belirlemek.

i) Odaları ve odaların yarıdan fazla hissesine sahip bulundukları şirketleri denetlemek.

i) Bölge başkanlıkları, il koordinasyon kurulları, danışma kurullarını oluşturmak ve bu kurulların çalışma usul ve esaslarını belirlemek.

j) Birlik ve odalarla ilgili idarî, malî ve personel yönetmeliğini hazırlamak ve Genel Kurulun onayına sunmak.

k) Birlik Genel Sekreterinin görev ve yetkilerini düzenleyen yönetmeliği onaylamak ve yürürlüğe koymak.

l) Alınan yetki çerçevesinde taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı, kiralanması, yaptırılması, rehin verilmesi, ipotek alınması ve verilmesi, kredi alınması ve verilmesi işlerini yürütmek, Birlik ve odaların işlerinin düzenle yürütülmesini teminen kararlar almak ve yürürlüğe koymak.

m) Odaların kooperatif ve şirket kurmalarına ve kurulu bulunan kooperatif ve şirketlere iştirak etmelerine, temsilcilik açmalarına izin vermek.

n) Kredi almak ve vermek, aynî, nakdî, teknik ve sosyal yardımlarda bulunmak, ödüller dağıtmak.

o) Genel kurulca verilecek diğer görevleri yapmak.

Genel Sekreter:

Madde 30 – (Değişik: 3/6/2004-5184/27 md.)

Genel Sekreter, Birlik Yönetim Kurulunca, resmi veya özel tarımsal kuruluş ve işletmelerde en az on yıl çalışmış, en az lisans düzeyinde eğitim almış olanlar arasından atanır. Birliğin sekretarya hizmetlerini yürütür.

Genel Sekreter, Birlik Yönetim Kuruluna katılır, ancak oy hakkı yoktur. Birlik personelinin birinci derece amiridir.

Genel Sekreterin görev ve yetkileri yönetmelikle belirlenir.

Birliğin gelirleri¹⁹

Madde 31 – (Değişik: 3/6/2004-5184/28 md.)

Ziraat Odaları Birliğinin gelirleri şunlardır:

a) 21 inci madde gereğince odalardan gönderilecek yüzde onluk paylar.

b) Yayın gelirleri.

c) Yardım ve bağışlar.

d) Diğer gelirler.

e) (Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

f) (Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

g) (Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

h) (Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

i) (Mülga: 17/9/2004-5234/33 md.)

(Mülga ikinci fıkra: 17/9/2004-5234/33 md.)

(Mülga üçüncü fıkra: 17/9/2004-5234/33 md.)

Hisselerin dağıtımı, yardım ve bütçeden harcamalar²⁰

Madde 32- (Değişik: 3/6/2004-5184/29 md.)

(Değişik birinci fıkra: 17/9/2004-5234/28 md.) Birlik gelirlerinin en az yüzde ellisi odaların kayıtlı üye sayıları, ekonomik durumları ve projeleri dikkate alınarak Birlik Yönetim Kurulunun belirleyeceği esaslar çerçevesinde odalara dağıtılır.

¹⁹ 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde madde başlığı değiştirilmiştir ifadesi kullanılmadığı halde, madde başlığı değişiklik metni içinde yer aldığından madde başlığı değiştirilmiştir.

²⁰ Bu madde başlığı “Hisselerin tevzii, yardım ve bütçeden sarfiyat:” iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Birlik bütçesinden harcama, Başkan veya Başkan Vekili ile Genel Sekreter, Genel Sekreterin bulunmadığı hallerde Muhasip üyenin müşterek imzası ile yapılır. Yönetim Kurulunun üst sınırını belirleyeceği harcama, genel sekreter tarafından yapılır.

Birlik muhasebe kayıtları bilanço esasına göre tutulur.

BÖLÜM III

Müşterek Hükümler

Disiplin cezaları:

Madde 33 – (Değişik: 3/6/2004-5184/30 md.)

Oda üyelerine aşağıda yazılı cezalar verilebilir:

- a) Uyarma.
- b) Kınama.
- c) Odadan uzaklaştırma.

Uyarma ve kınama cezaları yönetim kurulu tarafından verilir. Bu cezalara tebliğinden itibaren onbeş gün içinde oda meclisine itiraz olunabilir; meclisin kararı kesindir.

Uzaklaştırma cezası, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclis tarafından verilir. Bu ceza bir aydan az, bir yıldan çok olamaz. Bu cezaya tebliğinden itibaren onbeş gün içinde idari yargı merciine itiraz edilebilir.

Bu maddenin uygulanma şekli yönetmelikle belirlenir.²¹

Para cezaları:

Madde 34 – (Mülga: 3/6/2004-5184/39 md.)

Re'sen kayıt:

Madde 35– (Değişik: 3/6/2004-5184/31 md.)

Bu Kanuna göre odaya üyelik kaydı yapılmadığı tespit edilen çiftçiler re'sen kaydedilirler.

Tahsilat ve meslekî konulardaki dava hakkı²²

Madde 36- (Değişik: 3/6/2004-5184/32 md.)

(Mülga birinci fıkra: 17/9/2004-5234/33 md.)

Giriş ücretlerini ve yıllık aidatlarını süresinde ödemeyenlerin borçları, kanunî faizi ile birlikte tahsil olunur.

²¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan “tüzükle” ibaresi “yönetmelikle” şeklinde değiştirilmiştir.

²² 36 ncı madde başlığı “Tahsilat:”, 38 inci madde başlığı “Memur ve hizmetlilerin tayinleri:”, 39 uncu madde başlığı “Odalarla Vekaletin yardımlaşması:”, 40 ıncı madde başlığı “Odalarla çalışanlara ödenecek paralar:” iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 32, 33, 34 ve 35 inci maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Odalar ve Birlik, odalara kayıtlı çiftçilerin meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda adlî ve idarî yargıda dava açma hakkına sahiptirler.

Dahili Talimatnameler:

Madde 37 – (Mülga: 3/6/2004-5184/39 md.)

Personel işlemleri²²²³

Madde 38- (Değişik: 3/6/2004-5184/33 md.)

Birlik ve odalarda istihdam edilenlerin işe alınma, çalıştırılma, sicil, atanma, yükselme, nakil, işten ayrılma ve çıkarılma, disiplin işlemleri, aylık ücret ve diğer tüm özlük hakları ile işten ayrılanlara ödenecek tazminatların usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

Bakanlık ile yardımlaşma²²

Madde 39-(Değişik: 3/6/2004-5184/34 md.)

Bakanlık ile odalar ve Birlik, kendi mevzuatları uyarınca, tarımla ilgili konularda yardımlaşma içine girebilirler.

Huzur hakkı ve yolluk²²

Madde 40- (Değişik: 3/6/2004-5184/35 md.)

Oda yönetim kurulu, oda meclisi başkanı ve üyeleri ve il kongrelerine katılacaklara verilecek huzur hakkı ve yolluklar Birlikçe düzenlenecek esaslara göre oda meclisi tarafından tespit ve tayin olunur.

Yönetim kurulu üyelerinin huzur hakları ve Birlik Genel Kuruluna katılacak delegelerin zorunlu masraf ve harcırahları Birlik Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Birlik Genel Kurulunca tespit olunur.

Müstaî sayılma:

Madde 41– (Değişik: 3/6/2004-5184/36 md.)

Odaların ve Birliğin, meclis ve yönetim kurullarına seçilmiş olan asıl üyelerden mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya gelmeyenler istifa etmiş sayılır ve yerlerine yedeklerden sırada olanlar alınır.

Cezaî sorumluluklar²⁴

Madde 42- (Değişik: 3/6/2004-5184/37 md.)

Odaların ve Birliğin paraları ile para hükmündeki evrak, senet ve diğer malları aleyhine suç işleyen, yahut bilanço, tutanak, rapor ve diğer her çeşit kâğıt, defter ve kayıtlar

²³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle, bu maddede yer alan "tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁴ 42 nci madde başlığı "Mensupların cezaî mesuliyetleri:", 43 üncü madde başlığı "Teftiş ve murakabe:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunun 37 ve 38 inci maddeleriyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

üzerinde suç mahiyetinde değişiklik yapan veya bunları kasten yok eden organlara dahil kişiler ile personel hakkında Devlet memurları hakkındaki cezalar uygulanır.

Denetim²⁴

Madde 43- (Değişik: 3/6/2004-5184/38 md.)

Odaları Birlik, Birliği de Bakanlık denetler.

Bakanlık Birliğin organlarını, görevlerinin ifası hususunda idarî ve malî yönden denetler.

Yönetmelik²⁵

Madde 44 – (Değişik: 2/7/2018-KHK-700/40 md.)

Bu Kanunda belirtilen yönetmelikler, münhasıran Birlikçe düzenleneceği öngörülenler hariç, Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Kaldırılan hükümler:

Madde 45 – 17 Mayıs 1328 tarihli Ziraat Odaları Nizamnamesi kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (Ek: 14/2/1984 - 2979/20 md.)

6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun maddelerinde bulunan "Ziraat Vekaleti veya Tarım Bakanlığı" ibareleri "Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 2- (Ek: 3/6/2004-5184/40 md.; Mülga: 15/5/2007-5661/3 md.)

Ek Madde 3- (Ek: 3/6/2004-5184/40 md.)

Bu Kanunda geçen "Umumi Heyet" ibaresi "Genel Kurul" olarak, "İdare Heyeti" ibaresi "Yönetim Kurulu" olarak, "Baş Kâtip" ibaresi "Genel Sekreter" olarak, "Aza" ibaresi "Üye" olarak, "Reis" ibaresi "Başkan" olarak, "Vilayet Kongresi" ibaresi "İl Kongresi" olarak, "Nizamname" ibaresi "Tüzük" olarak, "Uzuv" ibaresi "Organ" olarak değiştirilmiştir.

Muvakkat Madde 1– 4- (Mülga: 3/6/2004-5184/39 md.)

Geçici Madde 1- (Ek: 3/6/2004-5184/41 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan son nüfus sayımına göre nüfusu dörtmilyon ve daha fazla olan illerin ilçe tarım müdürlüğü bulunmayan ilçelerinde kurulmuş bulunan odaların tüzel kişiliği, bu Kanunun Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte kendiliğinden sona erer. Tüzel kişiliği sona eren odalar hiçbir faaliyette bulunamaz, genel

²⁵ Bu madde başlığı "Nizamname:" iken, 3/6/2004 tarihli ve 5184 sayılı Kanunla eklenen Ek Madde 4 ile "Nizamname" ibareleri, "Tüzük" olarak değiştirildiğinden metne yeni şekliyle işlenmiştir. Daha sonra, 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 40 ıncı maddesiyle "Tüzük:" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

kurulu toplanamaz ve il kongresinde temsil edilemez. Tüzel kişiliği bu şekilde sona eren odaların bölgesindeki çiftçilerin hangi odaya bağlanacağına Birlik Yönetim Kurulu karar verir. Bu odaların menkul ve gayrimenkul malları Birlikçe aynen yediemin sıfatı ile muhafaza edilir. Birlik muhafaza ettiği mal ve parayı, tüzel kişiliği sona eren odanın bölgesindeki çiftçilerin bağlandığı odaya devreder.

Geçici Madde 2- (Ek: 3/6/2004-5184/41 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinde seçilmiş bulunan oda delegeleri, oda genel kurulunun yapılacağı yıldan önceki aralık ayına kadar görev yaparlar. Birlik delegeleri, oda organlarına seçilmiş üyeler ve yedekleri, Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ve yedekleri ise kalan görev sürelerini dört yıla tamamlarlar.

Bu Kanunun çerçeve 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen Yönetmelik, bir defaya mahsus olmak üzere Genel Kurulun onayına sunulmadan, Birlik Yönetim Kurulunca, Kanunun Resmi Gazetede yayımını izleyen altı ay içinde çıkarılır.

Madde 46 – Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 47 – Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15/5/1957 Tarihli ve 6964 Sayılı Ana Kanuna İşlenemeyen Geçici Maddeler:

1. 14/2/1984 tarih ve 2979 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Seçim dönemleri ve görev sürelerinin sona ermiş olup olmadığına bakılmaksızın Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliğinin seçimle gelen tüm organları ile delege ve temsilci seçimleri 1 Aralık 1983 tarihinden sonra başlamak üzere 30/7/1984 tarihine kadar yapılır.

Birinci fıkraya göre, yapılan seçimler 1984 yılının, Kanunda öngörülen aylarında yapılmış sayılır ve kanuni süreleri buna göre hesaplanır.

Geçici Madde 2 – Ziraat Odaları Birliği Genel Kurulu tarafından seçilmiş bulunan Genel Sekreter, süresinin sonuna kadar görevine devam eder.

**6964 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL
EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının	6964 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
--	--	---------------------------

Numarası		
32	Geçici Madde 2	29/7/1960
1330	4, 5, 8, 9, 11, 17, 18, 19, 20, 26, 28, 30, 31, 32	20/1/1971
2979	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 17, 18, 20, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 32, 43, Ek Madde 1	18/2/1984
KHK/67	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 18, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 43	5/8/1983
KHK/87	7, 8, 17, 20, 26, 32	16/9/1983
4276	2, 18, 23	20/6/1997
5184	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, Muvakkat Madde 1, 2, 3 ve 4, Ek Madde 2, Ek Madde 3	9/6/2004
5234	Madde 3, 11, 19, 28, 31, 32 ve 36	21/9/2004
5661	Ek Madde 2	1/4/2007 tarihinden geçerli olmak üzere 25/5/2007
Anayasa Mahkemesi'nin 23/7/2014 tarihli ve E.: 2013/150, K.: 2014/132 sayılı Kararı	11	8/8/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 4/12/2014 tarihli ve E.: 2014/181, K.: 2014/179 sayılı Kararı	28	4/3/2015
KHK/700	2, 5, 6, 7, 15, 18, 33, 38, 44	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7159	20	28/12/2018